

יומנו של ראש המועצה

איך תשפיע הממשלה החדשה על משגב? החסמים בפני הרחבה ופיתוח של יישובי משגב הם מדיניות תכנון מגבילה ומדיניות קרקעית שלא מעודדת התיישבות בכלל, והקצאת קרקע בהנחה לבני מקום.

אנו עוסקים בנינו קהילתי, גם בחברה הערבית וגם בחברה היהודית. הקהילה היא מרכיב חיוני בחיים המודרניים ובחברה האזרחית והדמוקרטית. הקהילה היא ה"בית" של חלק גדול ממרכיבי הזהות והתפקוד היום-יומיים של כולנו. הקהילה והשייכות מאפשרים אנושיות ואזרחות טובה ומסייעים לשילוב מיטבי בכלכלה ובחברה. חינוך, תרבות, משילות, רווחה ועזרה הדדית, בטחון, איכות סביבה וקיימות, פיתוח עסקי ותעסוקה - כל אלו נשענים על קהילה. כל זה נכון בישראל ובכל העולם, בעיר ובכפר, בפריפריה ובמרכז, בחרום ובשגרה. ה"מוטו" של משגב הוא "פסיפס של קהילות". אנחנו מאמינים בשונות בין קהילות ושונות בין פרטים בתוך כל קהילה. אנו שואפים ל"diversity" (שונות) ולא לאחדות. זו המהות של הגליל מאז ומתמיד. בקהילות שלנו אנו מכבדים, מכילים ונותנים כבוד לתפיסות חיים שונות ולאזרחות חיים שונים. כמובן שאנו מכבדים תפיסות פוליטיות שונות. כולנו במשגב רתומים, קשורים ותלויים לקהילתנו היישובית ולתתי קהילות וקהילות "על" מסוגים שונים. הקהילה היישובית, בכל סוגי היישוב השונים במשגב, היא מהותה וליבתה של "רוח משגב".

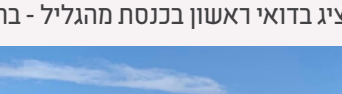
חלק מהטענות כלפי "יישוב קהילתי" בשיח הישראלי הן טענות תכנוניות נגד "פרבור" ו"הפרה" של שטחים פתוחים. חלק מהטענות כלפי הסדרת התיישבות הבדואית הן טענות דומות. "פזורה בדואית" היא מטבעה פרוסה על שטח גדול. התכנון המודרני מציע תמיד דגמים "קומפקטים" של יישובים ושכונות, כדי לצמצם את התלות ברכב פרטי וליעדם כמה שיותר שטח ל"שטחים פתוחים", שמורות טבע ויערות, פארקים וגנים ציבוריים. היישובים המסורתיים בגליל נבנו כך שגרעין היישוב נמצא על גבעה או בשולי שטח עיבוד חקלאי ולא מפורז על כל השטח החקלאי. הבדואים בגליל ישבו בעיקר בדרכי ההרים בין היישובים. רוב יישובי משגב - יישובים יהודיים ויישובים בדואים, הוקמו בשטחים בין היישובים המסורתיים ובמקומות שלפני כן ישבו בדואים.

בחברה הישראלית כל נושא המדיניות הקרקעית טעונה ב"שיח זהויות" ואידאולוגיה לאומית ולאומינית. השיח בנושא מדיניות קרקעית מקבל גם לפעמים צביון לאומי או אפילו דתי/מעמדי. הקמת רוב יישובי משגב היתה לאחר שהופסקו לחלוטין הפקעות קרקע פרטית חקלאית של ערבים כדי להקים יישובים יהודיים. אבל שאלת השפעת פריסת קרקע חקלאית והשפעתה על תכנון כפרי ועירוני לא זוכה לתשובה מושכלת ומאוזנת. מה מעמד חקלאי בקרקע בעת שינוי ייעוד? מה משמעות בעלות של אדמות מלכ/מיר/גיפטליק וכל המונחים הטורקיים האוטורים? האם שטח מסחרי ביישוב מסוים צריך להיות מוקצה רק לתושבי אותו יישוב? באיזה מחיר? מה צריכה להיות מדיניות המיסוי? מי הוא "בן המקום" והאם צריכה להיות לו עדיפות בהקצאת קרקע מדינה ביישוב כפרי/עירוני/ערבי/יהודי/דתי/חילוני וכו'? למי יש "עדיפות" ולמי יש את "זכות הקיפוח"? מדוע? התוצאה בפועל היא סבך של תקנות אוטוריות שמשמעותו בפועל הוא חסם מיותר לבינו קהילתי ובניית יחידות דיוור מספיקות לצרכי הקהילה. המדיניות הקרקעית והתכנונית יחד, מייצרות גם חסם לפיתוח עסקי ביישובי משגב מכל הסוגים.

קהילתנו במשגב הן אבן היסוד של הטמעת עקרונות "יישוב לדורות". החזון - יישוב רב דורי בר קיימא שמאפשר לתושביו לממש בחייהם את ערכיהם וערכי משגב - שונות, שיתוף פעולה וסגירת פערים. החזון - להיות חלק מכריע בחיבור, קידום ובינוי הפריפריה בישראל. אנחנו מאתגרים גם באתגרי פריפריה גיאוגרפית וגם באתגרי פריפריה חברתית. הסדרה וקידום היישובים הבדואים במשגב היא גם שליחות ערכית וגם שליחות לאומית. מי לא מתרגש לראות את ערב נעיים או כמאנה מוסדרים ובניינים סוף סוף בסטנדרט מתאים לאיכות חיים טובה?

קיימת תפיסה כאילו הרחבת יישובים כפריים מהווה "תחרות" לפיתוח ערים סמוכות. בלב הגליל זה פשוט לא נכון! אין ספק שפיתוח היישובים הקהילתיים במשגב הוא חלק מפיתוח העיר כרמיאל. כרמיאל היא "אחותנו הגדולה" ואנו תלויים במידה רבה במצבה, והיא גם מושפעת ממצבנו ומצב יישובינו. גם החברה הערבית והיישובים הערביים השכנים לנו ומצבם ומצב תושביהם, משפיעים עלינו וגם אנחנו עליהם. קל להעמיד את השיח במונחים של "אנחנו" ו"הם" - יהודים וערבים, עשירים ועניים, דתיים וחילוניים, "שמאל" ו"מין" וכו'. המציאות היא שגישה כזו ושיח כזה הם "הבעיה" ולא "הפתרון". הפתרון עובר כנראה דרך סבלנות, סובלנות ופשרה.

לדעתי, יישובי משגב היהודיים צריכים לגדול בשטח ב-25%-50% ובמספר תושבים ב-75%-150% ב-25 השנים הקרובות. יישובי משגב הבדואים גם. לצערך, המדיניות התכנונית והקרקעית מהווים חסמים לגידול הזה ולכן הם מהווים חסמים לבינו קהילתי. אני מקווה שאנו נמצא אופן קשבת לצרכי קהילתינו בממשלה שתתקם.



נפגשתי השבוע עם ידידי ד"ר יאסר חוג'ראת מביד אלמנסור, חבר הכנסת החדש מטעם רשימת "רע"מ" ונציג בדואי ראשון בכנסת מהגליל - בהצלחה!



נפגשתי השבוע בהר כמון עם הנהלת היישוב כמון וגם עם הנהלת היישוב כמאנה. הפיתוח בכמאנה בשנים האחרונות הוא דרמטי במיוחד ואפשר לומר שהונהגת תשתית ליישוב מסודר. 160 מגרשים שווקו לבני מקום ולתושבי "פזורות" לא מוסדרות, כבישים נסללו, מבני ציבור, מתקני ספורט ומסגדים נבנו - لا اله الا الله גם ביישובים כמון ומכמנים שווקו יותר מ-60 מגרשים באותה תקופה, חלקם לבני מקום וחלקם לנלקטים חדשים. השווק בכמאנה היה לאחר תקופה ארוכה של עצירה של שווק והוא רק ל"בני מקום". ההגדרה של "בן/בת מקום" היא יותר מורכבת מאשר נדמה, ואנחנו מטפלים בחידוד ההגדרה ביחד עם הנהגות היישובים הבדואים.



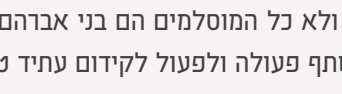
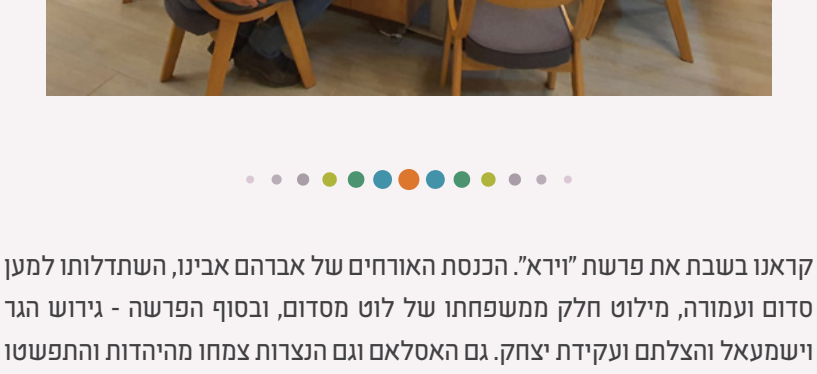
השתתפתי ביום עיון של פיקוד העורף (פקע"ר) ושרותי בטחון, הצלה ורשויות בעניין היערכות ומוכנות לרעידת אדמה.

נפגשתי עם עמיתי וידידי ראש עיריית סח'נין.

השתתפתי בישיבת ראשי מועצות אזוריות בעניין עמדת מרכז השלטון האזורי (מש"א) להצעת "ועדת העורכים" ממנהל התכנון לתקן תמ"א 35.



נפגשתי ושווחחתי עם נציגי ציבור ותושבים מיובלים, כמון, לוטם, סלאמה, כמאנה, דמיידה, כמון ומכמנים.



קראנו בשבת את פרשת "וירא". הכנסת האזרחים של אברהם אבינו, השתדלותו למען סדום ועמורה, מילוט חלק ממשפחתו של לוט מסדום, ובסוף הפרשה - גירוש הגר וישמעאל והצלתם ועקידת יצחק. גם האסלאם וגם הנצרות צמחו מהיהדות והתפשטו בעולם. לא כל הנוצרים ולא כל המוסלמים הם בני אברהם אבינו. כל היהודים וכל הערבים - כן! שונכה לשתף פעולה ולפעול לקידום עתיד טוב יותר לילדינו. שונכה להיות ראויים למסר האמונה, המסירות, ההגינות והתמימות של אברהם אבינו. שבוע טוב!

**שלכם,
דני עברי**